КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з корейської філології
на тему:

Ономатопоетичні слова на основі дитячих казок

Студента(тки) групи Пкор19-20
факультету східної та слов'янської
денної форми навчання
Освітньої програми:
Корейська мова і література та переклад,
Західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.066 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – корейська
Чикалюк Анастасії Сергіївни

Науковий керівник:
Югай Катерина Юріївна
Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

Зміст

ВСТУП 3

РОЗДІЛ 1. Корейські ономатопоетичні слова 6

1.1 Загальневизначення “ономатопоетичнихслів”, приклади 6

1.2 Роль таких слів у корейській культурі 9

Висновки до розділу 1 12

РОЗДІЛ 2. Дослідження ономатопоетичних слів у корейських казках 14

2.1 Популярні корейські казки для дітей, відомості з історії створення казок 14

2.2 Аналіз звуконаслідувальних слів, вживаних у корейських казках для дітей 19

2.3 Практичне використання звуконаслідувальних слів у навчанні дітей корейської мови 23

Висновок до розділу 2 27

ВИСНОВКИ 30

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 32

ВСТУП

У багатьох мовах, включаючи корейську, звуконаслідувальні слова часто використовуються в повсякденному мовленні, особливо в контексті розмов про явища, пов'язані зі звуком і рухом.

Корейські казки - чудове джерело звуконаслідувальних слів, які вчать дітей використовувати їх у мовленні, у веселій і доступній для найменших, формі. У корейських дитячих казках представлені різні персонажі та ситуації, які ілюструють звуки та шуми, такі як рев вітру, тріск вогню та звуки тварин. Це дає дітям можливість вивчати та розуміти різні звуконаслідувальні слова та краще виражати свої думки та емоції в повсякденній розмові.

У рамках даного дослідження, ми матимемо можливість дізнатися про різні типи звуконаслідувальних слів, їхвживання в корейській літературі та культурі, і навчитися їх правильно вимовляти. Це дослідження може бути корисним для людей, які хочуть розвинути своє знання корейської мови і для тих, хто хоче розширити свої навички та краще зрозуміти корейську культуру.

Актуальність дослідження: вивчення ономатопоетичних слів за мотивами корейських казок для дітей актуальне сьогодні у зв'язку зі зростаючим інтересом до іноземних мов і культур інших країн. Корейські дитячі мультиплікаційні фільми популярні в багатьох країнах і є важливою частиною корейської культури, а рефлексія є невід'ємною частиною цієї культури.

Метою дослідження вивчення ономатопоетичних слів для дітей на основі корейських казок може бути пошуком нової інформації про особливості та використання ономатопоетичних слів у корейській мові. Дослідження також можуть бути спрямовані на перевірку існуючих теорій про ономатоп або розробку нових теорій у цій галузі.

Наукова новизна дослідження полягає у порівнянні слів-віддзеркалень у корейській мові з їхніми еквівалентами в інших мовах та вивчення впливу культури на формування дзеркальних слів. Крім того,

вивчення слів-роздумів у корейських дитячих казках може надати нові погляди на зв’язки між мовою, культурою та освітою дітей у різних країнах.

Матеріалом дослідження можуть слугувати корейські казки на різну тематику, у яких прослідковується використання ономатопеїв, також різні статті і дослідження на цю тему, що стануть корисними у даному дослідженні. Також можна використовувати іноземні джерела, статті, книжки, монографії тощо, з даної теми.

Поставлена мета передбачає виконання робочих **завдань (цілей)**:

- систематизація, закріплення та розвиток набутих професійних теоретичних і практичних знань;

- розвиток здібностей до творчої інтерпретації мовних і мовленнєвих явищ;

- розвиток умінь і навичок мовного та перекладацького аналізу з метою запобігання помилкам під час перекладацької діяльності;

- пошук інформації за допомогою новітніх інформаційних технологій;

- удосконалення вміння логічно та переконливо обґрунтовувати свою точку зору щодо прийняття рішень філологічного характеру.

Об’єкт дослідження*:*історія розвитку ономатопоетичних слів.

Предмет дослідження:ономатопоетичні слова на основі корейських дитячих казок.

У роботі використовуються конкретні **методи** виконання поставлених завдань:

• метод критичного аналізу, який використовувався для наукового вивчення творчості перекладачів, лінгвістів, сходознавців щодо досліджуваної теми;

• метод суцільного відбору проб для пошуку фактичного матеріалу для дослідження;

• системний аналіз (відбір фактичного матеріалу та його групування)

• описовий метод (опис особливостей уживання фразеологізмів у корейській і українській мовах).

РОЗДІЛ 1. КОРЕЙСЬКІ ОНОМАТОПОЕТИЧНІ СЛОВА

1.1.Загальне визначення “ономатопоетичних слів”, приклади

У кожній мові є слова, що наслідують звуки. Це ономатопеї, тобто слова, що наслідують звуки. Вони використовуються не тільки в поезії, а й у коміксах, дитячій мові чи побутових розмовах. За визначенням, ономатопея — це фігура мови, яка використовується в поезії як стилістичний засіб. Він полягає в тому, що слова підбираються таким чином, щоб вони імітували звуки якогось явища або відображали їх звучання, наприклад, гавкіт собаки або стукіт коліс потяга. Цей стилістичний прийом не лише відображає звучання певного явища, що створює описовий пласт твору, а й формує певний настрій, наприклад, жах у разі грози чи меланхолія в дощовий день. Хоча ономатопея найбільш популярна в поезії, вона також використовується в коміксах, розмовній мові або мові маленьких дітей.

Звуконаслідувальні слова — це слова чи словосполучення, які імітують або відтворюють звуки, пов’язані з певними предметами, явищами чи видами діяльності. Іншими словами, це слова, які звучать так, як вони представляють. Приклади звуконаслідувальних слів: “мяу” для звуку, який видає кішка, “бум” для гучного удару, “гудіння” для звуку вітру, “ворчання” для звуку, який видає жук, тощо. Ономатопоетичні слова часто використовуються в літературі, коміксах та різних видах мистецтва, щоб викликати звукові образи в свідомості читача чи глядача.

Ономатопея - це слово, яке імітує природні звуки та шуми, в тому числі звуки, які видають тварини. У різних мовах звуконаслідування є коренем багатьох слів, у тому числі дієслів та іменників. Ономатопеї використовуються досить часто, не тільки в поезії, як ви незабаром переконаєтеся.(Гаценко, 2003).

Для прикладу вірш “Паровоз” Джуліана Тувіма – це ідеальний приклад ономатопеї:

“Стоїть на станції паровоз, Важкий, здоровенний І з нього піт капає: Масло жирне. Стоїть і пихкає, штанить і дме, Жар із гарячого черева рве: Бах — як жарко! Ух - як жарко! Слойка - як гаряче! Фу - як жарко! Ледве дише, ледве дише, Та все ж курець в неї вугілля сипле”. (Охрименко В.).

Легко складається враження, що вжиті звуконаслідувальні дієслова та вигуки ідеально відображають вагу паровоза, а також моменти, коли з нього виходить пара. Крім звуконаслідувальних слів, можна помітити специфічну ритмізацію, яка полягає в повторенні коротких слів. Неабиякий ефект дає і голосове інструментування, тобто нагромадження фрикативів. Це помітно у другій частині вірша:

“Раптом – свисток!

Раптом - свист!

Пара - бах!

Колеса - в рух!

Спершу — повільно — як черепаха — мляво,

Рухалася — машина — на рейках — мляво,

Вагони рвонула й тягнеться насилу,

І крутиться, крутиться колесо за колесом,

І розганяється, і мчить все швидше,

І брязкає та стукає, стукає та мчить,

А де? і де? і де? прямо!

По доріжці, по доріжці, по доріжці, по мосту, Через гори, через тунель, через поля, через ліс,

А він поспішає, поспішає, щоб встигнути,

В такт гуркотить і стукає і стукає по ньому:

Так, це так, так це те, це те, це те”(Охрименко В.).

Читач або слухач вірша Тувіма чує, як локомотив прискорюється, колеса його клацають по коліях. Це знайшло відображення в односкладових ономотопах: “Та це, та це, та це, та це”.

Іншим приклад ономотопеї є “Cockadoodledoo” корейською мовою – ономатопоетичне слово, яке імітує крик курки. Англійською це виражається як “cockadoodledoo”, французькою “cocorico”, німецькою “kikeriki” та японською “kokkekokko”. Це означає, що навіть звуко підказка, яка імітує звуки, є не що інше, як знак, соціальна обіцянка.

Звуконаслідування належить до прислівників, але має кілька ознак, відмінних від загальних прислівників. Перш за все, звуконаслідування має властивість диференційованого відчуття мови шляхом утворення протиставлення відповідно до гармонії голосних або заміни приголосних. Наприклад, звуконаслідування, гармонізоване з рядами позитивних голосних, таких як «ах, ой», має яскравий, свіжий і світлий тон, тоді як звуконаслідування, гармонізоване з рядами фонетичних голосних, таких як “ух, вау”, має темне й важке відчуття.

Нарешті, звуконаслідування має особливість складатися таким чином, що корінь повторюється двічі. Приклади включають “гуркіт” і “роздавлювання”, а також можливі комбінації з трьох або більше коренів, наприклад “хрускіт”.

Ономатопеї - це слова або фрази, які імітують звуки або шуми, такі як “мяу”,“бум” або “гудіння”. Дослідження ономатопей проводяться в різних галузях, таких як лінгвістика, психологія та нейробіологія.

У лінгвістиці вивчення ономатопей зосереджується на тому, як звуки представлені в мові та як різні мови відрізняються в тому, як вони представляють звуки словами. Це дослідження також охоплює те, як люди інтерпретують і розуміють ономатопеї та як вони впливають на спілкування та сприйняття звуків у мові.

У психології дослідження звуконаслідувань зосереджується на тому, як люди інтерпретують і реагують на звуки, представлені звуконаслідуваннями. Це дослідження також охоплює те, як ономатопеї впливають на емоції та

поведінку людей, а також як різноманітні фактори, такі як контекст і культура, впливають на сприйняття та інтерпретацію звуків.

У нейробіології звуконаслідування зосереджено на тому, як мозок обробляє звуки, представлені ономатопеями.

Отже, ономатопоетичні слова – це слова, які відображають різні звуки у текстах, до прикладу “кря-кря”,“гав-гав”, тощо. Дані слова досліджували різні спеціалісти і багато з них прийшли до висновку, що ці слова мають доволі гарний вплив на психіку людини і загальних розвиток дитини. Ономатопоетичні слова використовуються переважно у літературі, піснях, але також у звичайній мові для відображення звуку.

1.2. Роль таких слів у корейській культурі

Корейська мова - це мова, в якій розроблені категорії кольорів, звуків і виразу обличчя. Тому вона може виражати різні кольори, звуки та форми з більшою точністю та різноманітністю, ніж багато інших мов.

Наприклад, словниковий запас лише для червоного кольору включає понад 70 різних слів, таких як *발갛다, 빨갛다, 발그대대하다, 빨구대대하다* та багато інших. (7)

Однією з причин, чому корейська мова має багаті категорії кольорів, звуків і виразів обличчя, є те, що ви можете регулювати яскравість або темність звуку за допомогою голосних і приголосних, а також можете контролювати інтенсивність звуку за допомогою голосних і дзвінких приголосних. (Ґловінський, 1996).

У корейській мові всередині цілісної категорії ономатопеїчної лексики виділяються дві семантичні групи: *의태어* – “образотворчі слова”, які імітують рух і зовнішній вид предмета, і *의성어* – “звуконаслідувальні слова”.

Образотворчі слова – це ті, які передають образ, звучання і вид дії, тобто це звукосимволічні слова з неакустичним денотатом.

Ономатопеїчна лексика корейської мови відрізняється від загальної не лише своїми формально-граматичними особливостями, а також семантикою. Загальна лексика, за винятком власних імен і власних займенників, позначає поняття, а звуконаслідувальні та образонаслідувальні слова позначають образ предмета. (7)

Узагальнення в звукотворчій і образній лексиці сучасної корейської мови найбільше покладається на ізоляцію та з'єднання яскравих, зовнішніх, але не суттєвих для цього ознак, завдяки чому звуконаслідувальна лексика не може проникнути в суть речей, предметів.

Наприклад, існує загальне поняття *가다*– "ходити", а є лише його зовнішні прояви: *비슬비슬*– "йти похитуючись, без сил, поволі". *나는 어째 부끄러워서 비슬비슬해 갔다* – "Я розгубився і пішов похитуючись". *성큼성큼* – "ходити, підстрибуючи, йти жваво підстрибуючи, енергійно" *그녀는 아이를 번쩍 안아 들고 성큼성큼 계단을 올라갔다*– "Вона підняла дитину й жваво піднялася сходами". Якщо у дієслові *가다*– "йти, ходити, їздити, їхати" немає жодних вказівок на те, що ця дія стосується певного предмета, наприклад, людини, коня, автомобіля, потяга, то в образо наслідувальній лексиці дія стосується певного предмета або звуку.(Ґловінський, 1996).

Слова, що імітують звук і зображення можуть передавати всі зовнішні прояви внутрішнього досвіду людини, які відображені в слові, міміці, жестах, позі, ході, рухів людини, наприклад: *그는 술을 너무 취해서 아장아장 거렸다*– "Він був дуже напідпитку і йшов похитуючись", де ономатоп *아장아장* передає образ невпевненої ходи із похитуванням із сторони в сторону.(5)

Слова, що позначають поняття, образ що впевнений для сприйняття в його цілісності через абстрактну роботу мислення, складені на окремі моменти: про річ, її властивості, діяльність тощо.

А в звуконаслідувальній лексиці виражаються образи, як вони представлені в чуттєвій уяві. Таким чином, говорячи про звуконаслідувальну лексику сучасної корейської мови, можна сказати, що вона служить для називання різноманітних наочно-образних уявлень (ознак), отриманих в результаті слухового аудиту, наочних та сенсорних засобів.

Фінський мовознавець Л.Хакулінен, який визначає звуконаслідувальну лексику як або описову або дискрутивні слова, також знаменує її чуттєвий початок. На його думку, такі слова є приблизними до музики в тому сенсі, що у створенні сенсу велику роль у них відіграють тонкі художні почуття відмінності у відтінках чуттєвого сприйняття, а нелогічне вираження сутіпоняття.

Оскільки завдання мовця полягає у тому, щобдонести зміст висловлювання, створюючи конкретну картину, намагаючись торкнутися почуттів, то найбільше для цього підходить ономатопеїчна лексика і образонаслідувальні слова, зокрема ті, які допомагають уявити детальну й реалістичну картину.

Дуже чітко це прослідковується у вірші Квон Суна:

송알송알 쌀 잎에 은구 슬 조롱조롱 거미 줄에 옥 구슬 대롱대롱 풀잎마다 총총 방긋 웃는 꽃잎마다 송송송 고이고 이 오색실에 꿰어서 달빛 새는 창문가에 두 라고 포스포슬 구슬비는 종일 예쁜 구슬 맺히면서 솔솔솔 – “Гладенькі краплі срібної роси на пелюстках рису, І на павутинні, ніби дорогоцінне каміння, виблискують. На кожній травинці сяють зірки, А на бутонах, що розпустилися, – ніжні краплі. На підвіконні – золотинки місячного світла на різнокольорових нитках: Увесь день йде бісерний дощ”.[6]

Ономатопеотичними словами тут є:

송알송알– “велика кількість маленьких крапель”,

조롱조롱– “на листочку висять краплі”,

대롱대롱 – “краплі злегка похитуються”,

총총 – “чітко видно сяяння зірок”,

방긋 –“мило посміхатися (без сміху)”,

송송송 – “розрізаний на дрібні шматочки м’який предмет”,

고이고이 –“красиво, спокійно, благородно”,

포슬포슬 – “дощ йде рідко і маленькими краплями”.

Загалом звуконаслідувальні слова в корейській мові відіграють важливу роль у культурі та широко використовуються в різних сферах, від літератури та поезії до коміксів та анімації. Завдяки цьому корейська мова має широкий набір слів, які дозволяють виражати звуками різні емоції та ситуації.

Корейські ономатопоетичні слова поділяються також на три категорії:

1. Слова, які відображають такі звуки, як звук серцебиття, гавкіт собаки або постукування пальців. Такі слова часто використовуються для опису звуків корейською мовою, а також у коміксах та анімації.
2. Слова, які описують рух або зовнішній вигляд, наприклад рух рук, тремтіння губ або хитання головою. Такі слова часто використовуються для опису рухів і жестів корейською мовою.
3. Міметичні слова — це слова, які відображають ознаки чи характеристики предметів чи явищ, наприклад фактуру тканини чи форму предмета. Такі слова часто використовуються для опису зовнішнього вигляду та текстури предметів корейською мовою.

Отже, у корейській культурі дуже розповсюджене використання ономатопоетичних слів. Найчастіше вони використовуються у казках, книжках, піснях мультиках, фільмах, тощо для навчання дітей не тільки корейській мові, а також для загального дитячого розвитку. Ономатопоетичні слова у корейській мові мають різну класифікацію за типом зображувальних звуків.

Висновки до розділу 1

Корейська мова має багатий арсенал звукових ефектів, які відтворюють різноманітні звуки, рухи, дії та стани предметів і явищ навколишнього світу.

Використання звуконаслідувальних слів робить мовлення більш виразним і жвавим, хоче передати емоції і відобразити різноманітні звуки навколишнього світу. Крім того, деякі звуконаслідувальні слова також входять до складніших словосполучень і виразів, що дозволяє більш точно і яскраво описати дії і стани предметів. Знання корейських ономатопоетичних слів є елементом для тих, хто вивчає корейську мову, оскільки це дозволяє краще розуміти та відображати світ навколо вас мовою.

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОНОМАТОПОЕТИЧНИХ СЛІВ У КОРЕЙСЬКИХ КАЗКАХ

2.1. Популярні корейські казки для дітей, відомості з історії створення казок

Історія корейської літератури спочатку, як і в інших країнах, заснована на легендах і переказах, що передаються переважно усно. Корейська міфологія, нерозривно пов'язана з шаманством, заслуговує на інтерес. Століттями корейське вище суспільство використовувало китайську як літературну мову. Це змінилося на початку 20 століття. Якщо ви хочете ближче познайомитися з історією корейської літератури, варто звернутись до збірника знань з цього питання – "Класична корейська література" Галини Огарек-Чой, що відповідає літературі Кореї від античності до XIX століття.

Корейський дитячий фольклор має давню історію і є невід'ємною частиною корейської культури. Багато традиційних корейських дитячих історій зосереджуються на моралі та цінностях, таких як чесність, слухняність і повага до старших.

У минулому ці казки передавалися з покоління в покоління через усні традиції, і багато з них були записані під час правління Чосона (1392-1897). Однак у 20 столітті через вплив західної культури та освіти, інтерес до корейського фольклору для дітей знизився.

З 1970-х років корейський уряд і громадські організації докладали зусиль для відродження та розвитку корейського фольклору для дітей. Створювалися нові оповідання, вірші та пісні, які відображали сучасні цінності та проблеми. Нові медіа, такі як телебачення та комікси, також були створені в цей час і стали важливими інструментами для передачі традиційних історій дітям.

У 1990-х роках також були створені музеї та освітні центри, присвячені корейському фольклору для дітей. Багато з цих місць пропонують інтерактивні виставки та майстер-класи, які дозволяють дітям досліджувати культурні традиції у веселій та пізнавальній формі.

Сучасний корейський фольклор для дітей різноманітний і динамічний, а традиційні історії залишаються важливою частиною корейської культури. Розвиваючи та популяризуючи корейський фольклор для дітей, Корея намагається передати свою культуру та цінності молодим поколінням.

Дитячі казки в Кореї мають давню історію, що налічує тисячі років. Багато з них були написані під час династії Чосон (1392-1897), коли вперше почали записувати корейські усні казки.

Традиційні корейські дитячі мультфільми часто містять моральні елементи, які вчать дітей таким цінностям, як працьовитість, слухняність, повага до старших і співчуття до інших. Прикладом такої казки є “Дроворуб і тигр”, у якій розповідається про лісоруба, який рятує тигра і отримує винагороду за своє добре серце.

У 1970-х і 1980-х роках корейські дитячі мультфільми почали набирати обертів у зв’язку з розвитком анімаційної індустрії. У той час були створені такі популярні корейські мультиплікаційні фільми, як “Пінгвін Пороро” або “Маленький автобус Тайо”, які завоювали популярність не тільки в Кореї, а й у всьому світі.

Сьогодні в Кореї розвиваються різні види мистецтва для дітей, в тому числі театр і дитячі книги, що розповідають про корейську культуру і традиції. Існують також такі організації, як Асоціація корейської дитячої літератури, які сприяють розвитку корейської дитячої літератури.

Історія корейської казки сягає корейською культурою та літературою. У стародавній Кореї з покоління в покоління передавалися усні оповідання та народні казки. Більшість цих історій про привидів, богів, тварин, а також історії та легенди про корейську культуру та історію.

Одним із перших корейських письменників дитячих оповідань був Кім Сон Су, який написав багато популярних дитячих книжок на початку 20 століття. Тоді ж з'явилися перші мультиплікаційні фільми.

Розвиток телевізійних і кінотехніки в Південній Кореї в 1960-х роках привів до створення перших корейських мультфільмів. У 1967 році був знятий перший корейський анімаційний фільм "Hong Gil-dong", який став блокбастером і надихнув інших творців на створення нових анімацій. (Гром'як, Ковалів, Теремко, 2007).

У 1970-1980-х роках корейська анімація набула популярності в усьому світі, особливо в країнах Азії. За цей час були створені класичні корейські мультиплікаційні фільми, такі як "Маленький динозаврик Дулі", "Пінгвін Пороро" і "Рибка веселка".

Сучасні корейські мультиплікаційні фільми та анімація, такі як Пукка, Личинка, та Маленький автобус Тайо, дуже популярні в Південній Кореї та за кордоном, привносячи в історію сучасні теми та зміст.

Тому корейські казки мають давню історію, яка сягає своїм корінням у давні народні казки. З розвитком технологій і розвитком популярної культури в Кореї корейські мультфільми та анімація набули всесвітньої популярності та привнесли сучасний зміст і теми в корейську культуру та історію.

Прикладом популярних корейських казок може слугувати Lee Hyun Kyung *"*Клара і Хауні" - корейська казка, видавництва Kwiat Orientu. Казка під назвою "Клара і Хауні", витримана в корейській естетиці, вводить найменших читачів у мрійливий настрій і мрійливу фантазію. Чудово ілюстрована історія про дружбу двох дітей з двох різних культур – західної та східної. Першу представляє Клара, а другу — Хауні. Як стверджує автор, за її задумом дружба цих дітей охоплює тисячі кілометрів між Азією та Європою.

Юні читачі можуть побачити в Гауні корейку, а в Кларі — польку з приморського міста. Історія починається з приголомшливого відкриття, яке може бути лише мрією маленької азіатської дівчинки. Хауні дивиться на

глечик, в якому зберігає свої скарби, і в якому несподівано бачить обличчя Клари. Дівчата дуже швидко долають бар'єри, пов'язані з відстанню між ними та проживанням у двох різних часових поясах. Сила уяви також відроджує їхні мрії про дослідження незвіданих країн і посилює їхню цікавість до світу. Одного разу Клара запрошує Хауні пірнути разом у пошуках черепашок. Скільки там кольорів, скільки сонця і шуму хвиль! Скільки ніжності в дружбі! Так, це книга про величезну силу мрії та цінність людських стосунків.

Текст доповнюється тонкими зображеннями метеликів, бабок і зірок. Делікатні оригінальні ілюстрації чудово відображають незвичайну атмосферу мрії про дружбу Клари та Хаунії. Одна з традиційних корейських казок . З широкої точки зору це можна розглядати як міф, і його також скорочено називають Сунімдальним. Спочатку вважалося, що це був міф про походження сонця й місяця в Кореї, але згодом він став народною казкою і тепер визнаний казкою. Трохи з сюжету казки:

“…Коли він погрожував, мати здригнулася і кинула рисовий пиріг. Я подумав, що він з’їв рисовий пиріг і пішов, але тигр продовжував виглядати так само щоразу, коли моя мама проходила повз один за одним і їла рисовий пиріг один за одним, повторюючи ті самі репліки. Коли рисові коржі закінчилися, тигр з'їв і матір.

Уже тоді тигр, не наситившись, пішов до будинку, переодягнений в одяг матері, щоб з'їсти брата і сестру. Молодша сестра, яка була ще маленькою, почула лише кроки за дверима і, знаючи, що прийшла її мати, негайно відчинила двері, але її старший брат, який мав розсудливість, зупинив її, а потім підвищив голос, щоб довести, що це була її мати. Однак тигровий голос не може вийти таким, як людський. Тигр сказав, що це тому, що він охрип, і його брат попросив його цього разу простягнути руку. При цьому тигр проткнув папір і показав свої передні лапи, а коли брат засумнівався, що це не мамині руки, тигр знову заявив, що його руки стали грубими від довгої роботи. (Гаценко, 2003). Однак, як тільки брат і сестра побачили крізь дірку в

атмосферостійкому папері оскляні жовті очі тигра, брат і сестра впізнали справжню особу тигра, вибралися через задні двері та сховалися на дереві.

Тигр не зміг знайти брата і сестру, які піднялися на дерево, але знайшов відображення брата і сестри в колодязі поруч. На це тигр ніжно запитав: “Хлопці, як ви туди піднялися?”, а мій брат збрехав: “Я придумав кунжутне масло на руках і ногах!“. Коли тигр почув це, він з дурниці пішов прямо на кухню і намазав собі ноги кунжутною олією.

Побачивши тигра таким, брат і сестра забули про страх і розреготалися. Потім, сам того не усвідомлюючи, молодший брат, який схвильовано сміявся, сказав: “Який ідіот! З сокирою на дерево лазити — це те, на що легко залізеш!” Я перестав говорити про те, як підійти. Молодший брат, який отямився, швидко закрив рота рукою, але тигр уже підняв його, тому він швидко дістав сокиру і почав лазити на дерево…”.

Також слід вказати відомих корейських авторів дитячих казок.

Кім Тонсік — молодий корейський письменник, який несподівано з'явився у світі корейської художньої літератури і відразу став її яскравою зіркою. Він розпочав кар'єру в онлайн-спільноті “Страшилка”, де публікував свої твори, написані у вільний від роботи на заводі час. Читачі були настільки вражені розповідями Кім Тонсіка, їхньою оригінальністю сюжету та динамічністю оповідання, що автор швидко став популярним. За два роки (2017-2018) молодий автор випустив цілих п'ять збірок оповідань і зараз є одним із найбільш читаних авторів у Південній Кореї.

До збірки “Корейські казки”включено сім оповідань сучасного корейського письменника Кім Тонсіка. Кім Тонсік несподівано з'явився у світі корейської художньої літератури і відразу став яскравою зіркою. Він розпочав кар'єру в онлайн-спільноті “Страшилка”, де публікував свої твори, написані у вільний від роботи на заводі час. Зараз Кім Тонсік є одним із найпопулярніших авторів у Південній Кореї.

Розповіді Кім Тонсіка ємні, дотепні та непередбачувані. Їхній сюжет завжди динамічний і тримає читача в напрузі до останнього слова. За чарівним і фантастичним світом кожної розповіді криється глибокий зміст, що оголює пороки сучасного суспільства.

Розповіді були відібрані та адаптовані для тих, хто вивчає корейську мову, визнаними фахівцями з корейської мови та корейської літератури, викладачами корейської мови в Інституті країн Азії та Африки МДУ ім. М. В. Ломоносова та авторами відомих посібників з корейської мови Чун Ін Сун та Іриною Львівною Касаткіною.

Дитячих корейських казок дуже багато. Загалом, корейський дитячий фольклор має доволі гарний розвиток і історія його зародження почалася давно. У сучасному світі купити книжку з дитячими корейськими казками можливо у любій країні, адже вони мають повчальний зміст і через це набирають популярності серед дитячої літератури.

2.2. Аналіз звуконаслідувальних слів, вживаних у корейських казках для дітей

Ономатопоетичні слова відіграють важливу роль у корейських дитячих оповіданнях, допомагаючи створити атмосферу та збагатити оповідь. Ці слова часто використовуються для опису звуків, рухів і емоцій персонажів.

Наприклад, у корейській казці “Царівна, яка поласувала жабою” для опису звуків, які видає жаба, використовуються ономатопоетичні слова, наприклад *꾹꾹*– “гук гук” і *삑삑*–“ппік ппік”. Слово *꾹꾹* відображає звук пуголовків жаби, а 삑삑 відображає звук, який видає жаба під час стрибка.

В іншій казці «Про дух паростка бамбука» для опису рухів і звуків героїв використовуються ономатопоетичні слова, наприклад *뚜둑, 뚜둑*- звук кроків привида, *퍼덕, 퍼덕* - звук стрибків, а *슈웅*- звук вітру.

У корейських дитячих казках звуконаслідувальні слова також використовуються для опису емоцій персонажа. Наприклад, слово *싱싱* (спів) означає радість або ентузіазм, а слово *총총*- означає гнів або розчарування.

Загалом, звуконаслідувальні слова є важливим елементом корейських казок для дітей, який допомагає створити барвисті, реалістичні описи звуків, рухів і емоцій героїв.

Іншим прикладом можуть слугувати ономатопоетичні слова з казки “Дзеркальний раб”, а саме:(8)

거울 노예가 수탉을 손바닥에 앉자 수탉이 울었습니다.

-쿠쿠리쿠! 쿠쿠리쿠!

“Дзеркальний раб посадив півника собі на долоню, і півник заспівав:

– Ку-ку-рі-ку! Ку-ку-рі-ку!“

-새와 쥐가 같은 소리를 내는 이유를 알려주세요: “Chirp-chirp!“? – *그들 중 한 명에게 물었습니다.*

-그래서 돼지가 “하와!” -생각하지 않고 소년에게 대답했습니다.

일본 현자들은 웃었다.

- 하지만 당신은 바보임에 틀림 없어! “멍멍멍!” 개가 짖는 소리입니다. 돼지가 그렇게 유능해?

소년도 웃었다.

- 돼지는 "하와!" 쥐가 "삐걱삐걱!“

“– Скажи, чому птахи й пацюки галасують однаково: “Цвірінь-цвірінь!“? – спитав один із них.

– Тому, чому свині рохкають отак: “Гав-гав!” – відповів хлопчик не задумуючись.

Японські мудреці засміялися:

– Та ти, мабуть, дурний! “Гав-гав!” – це гавкіт собаки; хіба свиня на таке спроможна?

Засміявся й хлопчик:

– Свині рохкають “гав-гав!” тоді, коли пацюки щебечуть “цвірінь-цвірінь!“

У цих двох прикладах прослідковуються ономапоетичні слова, які відображають звуки різних тварин, зокрема свиней, собак і півня.

Іншим прикладом ономапоетичних слів у казках, є рядок у казці “Винахідливий заєць” а саме: (8)

거북이가 낄낄 거렸습니다.

-내가 그것에 대해 당신에게 말했다면 당신은 나와 함께 여기에 오기로 동의하지 않았을 것입니다.

“Черепаха захихікала:

– Якби я про це сказала, то ти ні за що не згодився б попрямувати сюди зі мною”.

Слово “захихікала” виступає показником того, що черепаха почала сміятися, тобто читач уже уявляє її сміх і посмішку.

Приклад з казки “Чому стрибає горобець”:[8]

-나는 일하고, 일하고, 일하고, 벌이 윙윙 거리고, 당신은 다른 사람의 일, 다른 사람의 일로 산다!

“Я труд-ж-ж-жусь, я труд-жж-жусь,– дзижчала бджола,– а ти живеш з чужої праці, з чужої праці!“.

Тут знову з допомогою слів відображається звук тварин, зокрема жужжання бджоли. Далі: (8)

그리고 그때 궁전에서 연회가 있었다. 왕과 신하들은 다양한 요리로 가득 찬 테이블에 앉았습니다. 참새는 창턱으로 날아가 머리를 숙이고 기뻐하며 지저귀었습니다.

- 얼마나 절묘한 사회입니까! 쨱쨱! 그런 잔치를 보게 되어 영광입니다!

“А в цей час у палаці був бенкет. Король і його придворні сиділи за столами, наповненими найрізноманітнішими стравами. Горобець спорхнув на підвіконня, опустив голову вниз і з захопленням процвіріньокав:

– Яке вишукане товариство! Цвірінь! Яка честь дивитися на такий бенкет!“.

У цьому рядку відображений звук горобця.

Інші приклади ономатопоетичних слів можна прослідкувати у абзаці з казки “Розбите дзеркало”(8)

상인의 어머니는 그녀의 외침을 듣고 무슨 일이 있었는지 알아보기 위해 달려 갔습니다. 그리고 그녀는 눈물을 흘리며 말합니다.

- 남편은 새 아내를 상자에 숨깁니다. 그는 지금 나를 보고싶어 하지 않을 것입니다!

“Почула її плач мати купця, прибігла дізнатися, що трапилось. А та й каже їй крізь сльози:

– Мій чоловік ховає в скрині нову дружину. На мене він тепер і дивитись не захоче!“.(8)

노인은 상자에 접근하여 그것을 열고 자신이 아닌 목소리로 외쳤습니다.

- 둘다 뒤통수에 눈이 있어요! 여기에는 여자도 어머니도 없지만 내아들이 새로운 아버지를 데려 왔다!

그리고 그도 울기 시작했습니다.

그래서아내, 어머니, 아버지 세 사람이 앉아 집 전체를 위해 큰소리로 울었습니다.

“Підійшов старий до скрині, відчинив її, глянув і закричав не своїм голосом:

– У вас обох очі на потилиці! Нема тут ні жінки, ні матері, а привіз мій син собі нового батька!І почав теж плакати.Так сиділи вони втрьох: дружина, мати, батько – і голосно, на всю хату, плакали”.

У даних рядках слова показують плач жінки, батька і матері через слова «Плач», а також через слова передається образ злості у старого.

Далі приклад з казки “Золоті боби”, де ономатопоетичне слово “Сяк-так» показує про недосконаліть роботи. (8)

그래서 그는 chibi 를 만들었습니다. 그는 땅을 쟁기 질할 것이 없습니다. 그는 쟁기를 얻었지 만황 소를 살 돈이없습니다. 황소를 위해 모은 돈-토지 소유자에게 토지에 대해 지불할 것이 없습니다.

“Сяк-так збудував він чібі, дивиться – нічим землю орати. Дістав плуг, та грошей нема, щоб купити бика. Зібрав гроші на бика – поміщику за землю нічим платити”.

Далі приклад бойової клички у корейців у вигляді ономатопоетичних слів: (8)

갑자기 열곳에서 한꺼번에 불이 났습니다. 바람이 불길을 집어 들고 곧장 덤불로 옮겼습니다. 불이 하늘로 치솟아 한때 난공불락이었던 덤불을 삼켰습니다.

– 만세! 만세! – 농부가 외쳤다.

“Несподівано зразу у десяти місцях спалахнув вогонь. Вітер підхопив полум’я і поніс його прямо на чагарники. Вогнище піднялось аж до неба, поглинаючи колись неприступні зарості.

– Мансе! Мансе!– закричав селянин”.

Отже, можна прослідкувати, що ономатопоетичні слова дуже розповсюджені у корейських дитячих казках, адже як було зазначено раніше, вони мають чудовий вплив на загальний розвиток дитини, а також на розвиток фантазії і уяви, тому що як показують дослідження, ономатопоетичні слова – це слова, які відображають звуки і коли дитина або навіть дорослий говорить ці слова, одразу підключається уява, що має позитивний вплив.

2.3 Практичне використання звуконаслідувальних слів у навчанні дітей корейської мови

Ономатопоетичні слова часто використовуються в корейській мові, тому вони можуть бути важливою частиною вивчення корейської для дітей. Наприклад, використання звуконаслідувальних слів у навчанні дітей корейської мови може допомогти закріпити та запам’ятати словниковий запас, а також допомогти розвинути навички слухання та вимови.

Ось декілька практичних способів використання звуконаслідувальних слів для навчання дітей корейській мові:

Ігри зі словами: створіть гру, у якій діти повинні вгадати, які об’єкти чи дії представляють ономатопоетичні звуки. Ви можете використовувати поширені ономатопоетичні слова в корейській мові, такі як *“빵빵”* (гудіння рогу), *“쿵쿵”* (постукування ногою), *“냠냠”* (хрукіт їжі) та багато інших.

Пісні: дитячі пісні, які містять ономатопоетичні слова, також можуть бути в нагоді при навчанні дітей мові. Пісні з повторюваними звуками та звуконаслідувальними словами можуть допомогти дітям запам’ятати слова та вимовити їх.

Вивчення корейської мови онлайн: є багато безкоштовних програм і веб-сайтів, які пропонують уроки корейської мови для дітей, зокрема уроки з використанням слів

Ономатопоетичні слова — чудовий спосіб познайомити дітей із вивченням корейської мови, оскільки їх легко запам’ятати та весело використовувати. Ось кілька способів використання ономатопоетичних слів для навчання дітей корейській мові.

Навчання через контекст: ви можете навчити дітей ономатопоетичних словам, пов’язаним з різними ситуаціями, такими як звуки тварин, шуми на кухні, на ігровому майданчику чи під час гри у футбол. Діти можуть створювати власні речення, використовуючи ономатопоетичні слова, що дозволяє їм практикувати словниковий запас і граматику.

Використання музики та пісень: K-pop містить багато ономатопоетичних слів, тому було б гарною ідеєю використовувати ці пісні, щоб допомогти дітям зрозуміти й запам’ятати ономатопоетичні слова та навчити їх вимовляти. Ви також можете використовувати інші корейські дитячі пісеньки.

Використання малюнків: використання малюнків, наприклад зображень тварин або ситуацій із ономатопоетичними словами, може допомогти дітям зрозуміти їх значення та покращити свої мовні навички.

Мовні ігри: вчителі можуть організовувати мовні ігри, у яких діти повинні розпізнавати та вимовляти ономатопоетичні слова, що дозволяє їм практикувати словниковий запас і вимову.

Усі ці методи можуть допомогти дітям вивчати корейську мову через розваги та інтерактивність, що є ключовим фактором для підтримки зацікавленості та залучення учнів.

Ономатопоетичні звуки надзвичайно корисні під час вивчення корейської мови, оскільки вони відображають природні звуки та звуки навколо нас. Ось деякі переваги ономатопоетичних звуків у вивченні корейської мови:

Роблять слова легшими для запам’ятовування: ономатопоетичні звуки часто мають більш запам’ятовувану форму, ніж абстрактні слова, що полегшує дітям запам’ятовування та використання нової лексики.

Навчають природній вимові: ономатопоетичні звуки часто вимовляються природно, що допомагає дітям навчитися правильної вимови корейською мовою.

Допомога в розумінні контексту: ономатопоетичні звуки відображають реальні звуки, які з'являються в різних ситуаціях. Використання звуконаслідувальних звуків у контексті допомагає дітям зрозуміти значення слів і використовувати їх у правильному контексті.

Розвиток слуху: ономатопоетичні звуки часто легко розрізнити, що дозволяє дітям розвивати слух і здатність розрізняти різні звуки корейською мовою.

Додавання веселощів і креативності: ономатопоетичні звуки веселі та творчі, що робить вивчення корейської мови більш цікавим і привабливим.

Вивчення корейської мови для дітей може бути складним з кількох причин. Деякі з можливих проблем:

Відмінності в орфографії: однією з проблем, з якою стикаються діти під час вивчення корейської мови, є вивчення зовсім іншої системи правопису та алфавіту хангиль, що може потребувати більше уваги та терпіння.

Структура речення: корейська має іншу структуру речень, ніж багато інших мов, і дітям це може бути важко зрозуміти та вивчити.

Нові звуки: у корейській мові є багато звуків, які є абсолютно новими для дітей, і це може бути важко під час вивчення вимови.

Новий словниковий запас: у корейській мові є багато слів, які є абсолютно новими для дітей, і для їх вивчення та запам'ятовування може знадобитися більше часу та зусиль.

Культурні відмінності: корейська мова пов'язана з унікальною культурою Кореї, яка може вимагати від дітей вивчення нових понять і звичаїв.

Відсутність мотивації: нарешті, деяким дітям може бути важко вивчати корейську мову через відсутність мотивації чи інтересу, що може вимагати від вчителів і батьків пошуку способів заохотити дітей вивчати мову.

Таким чином, вивчення корейської для дітей може бути складним через відмінності в написанні, структурі речень, вимові, словниковому запасі, культурі та мотивації. Важливо, щоб вчителі та батьки були терплячими та креативними, щоб допомогти дітям подолати ці труднощі та розвинути їхній інтерес та навички вивчення корейської мови.

Загалом, практичне використання ономапоетичних слів можна описати наступним чином:

- Опис звуків: ономатопоетичні слова часто використовуються для опису звуків, таких як стукіт, дзижчання, тріск, стукіт, гавкіт собаки тощо. Вони полегшують передачу чутних звуків.
- Опис рухів: ономатопоетичні слова також можна використовувати для опису рухів, таких як тупотіння, ходьба, стрибки тощо. Вони допомагають описати, як виглядає рух і які звуки він видає.
- У дитячій мові: ономатопоетичні слова поширені в дитячій мові та часто використовуються для опису іграшок, тварин, транспортних засобів тощо. Діти легше запам'ятовують ономатопоетичні слова та зображення та звуки, пов'язані з ними.

- У рекламі: ономатопоетичні слова часто використовуються в рекламі, оскільки вони привертають увагу та краще запам’ятовуються.
- У міжкультурному спілкуванні: ономатопоетичні слова можуть допомогти в міжкультурному спілкуванні, особливо коли двоє людей розмовляють різними мовами. Наприклад, якщо ми хочемо сказати, що щось голосне, ми можемо використати звуконаслідувальне слово замість того, щоб перекладати його значення.

Висновок до розділу 2

Дослідження показує, що ономатопоетичні слова дуже розповсюджені у корейських дитячих казках, адже як було зазначено раніше, вони мають чудовий вплив на загальний розвиток дитини, а також на розвиток фантазії і уяви, тому що як показують дослідження, ономатопоетичні слова – це слова, які відображають звуки і коли дитина або навіть дорослий говорить ці слова, одразу підключається уява, що має позитивний вплив.

А щодо практичної точки зору даного дослідження, ономатопоетичні слова – це дуже гарний спосіб навчанню дітей корейської мови, загалом, навіть не тільки корейської, а і інших. Вивчення звуків з допомогою ономатопоетичних слів – е також впливає на розвиток мовлення і знань з іншої мови. Тим паче, при використанні дитячих казок, пісень, книжок, мультиків, адже це найбільш заохочує дитину до вивчення.

ВИСНОВКИ

Звуконаслідування — це процес наслідування за допомогою мови різноманітних звукових явищ поза мовою, а також самих слів, які є результатом звуконаслідування: дзижчання, гавкання, кудахтання, брязкання тощо. Такі слова допомагають дітям стимулювати уяву, передавати емоції та брати участь у створенні виразних звукових образів. Ономатопея знайомить дітей зі світом звуків і слів, не тільки дозволяючи їм краще зрозуміти історію, але й підтримуючи процес вивчення корейської мови.

Незалежно від результатів конкретних досліджень, звуки є цікавим і веселим елементом дитячих казок. Вони додають історії динамізму та залучають юних читачів в інтерактивний спосіб. Звичайно, корейська ономатопея є одним із елементів, які викликають у дітей захоплення від корейської дитячої літератури та створюють незабутні враження від читання.

У даній курсовій роботі про ономатопоетичні слова на основі корейських казок для дітей розглядається значення та практичне використання цих слів у вивченні корейської мови. Було також розглянуто переваги використання ономатопоетичнихслів у навчанні дітей, такі як підвищення інтересу та залученості, легше запам’ятовування лексики та розвиток мовних навичок.

У дослідженні використано корейські казки для дітей як приклад практичного застосування звуконаслідувальних слів у навчальному контексті. Проаналізовано приклади з популярних корейських казок, які містять багато звуконаслідувальних слів для опису звуків, рухів та дій.

У результаті дослідження було встановлено, що використання звуконаслідувальних слів у навчанні корейської мови може бути дуже ефективним у розвитку мовних навичок дітей. Ці слова легше запам’ятати,

оскільки вони зазвичай пов’язані зі звуками та діями, що полегшує їх розуміння та запам’ятовування.

У підсумку даної роботи було зазначено, що звуконаслідувальні слова є цінним інструментом у вивченні корейської мови для дітей. Використання корейських казок для дітей як приклад практичного застосування цих слів дозволило краще зрозуміти їх зміст і користь від використання в навчанні дітей.

Анотація

본 논문은 어린이를 위한 한국 동화를 바탕으로 한 의성어에 관한 학기말 논문으로, 이 단어들의 국어 연구에서의 의미와 활용에 대해 고찰한다. 어린이 교육에서 의성어 사용의 이점도 관심과 참여 증가, 어휘 보유 용이성 및 언어 능력 개발과 같은 이점이 고려되었습니다.

이 연구는 교육적 맥락에서 음성 단어의 실제 적용 사례로 어린이를 위한 한국 동화를 사용합니다. 소리, 움직임, 행동 등을 나타내는 의성어가 많이 등장하는 한국의 인기 동화 속 사례를 분석한다.

연구 결과, 한국어 학습에서 음성 단어를 사용하는 것이 어린이의 언어 능력 발달에 매우 효과적일 수 있음을 알 수 있었습니다. 이러한 단어는 일반적으로 소리 및 동작과 연관되어 있어 이해하고 기억하기 쉽기 때문에 기억하기가 더 쉽습니다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Гаценко І.О. Типологічні особливості звуконаслідувальних слів (на матеріалі української, російської та англійської мов) : автореф. дис. канд. філол. наук : спец. 10.02.15 «Загальне мовознавство» / І.О. Гаценко. – К., 2003. – 19 с.

Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. — К. Вища школа, 1985. — 360 с.

Єрмоленко С., Бибик С., Тодор О. Українська мова: Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С. Єрмоленко. — К.: Либідь, 2001.

Кобелянська О. І. Комунікативний потенціал і критерії відбору японської ономатопоетичної лексики в лінгводидактичних цілях [Електронний ресурс] / О. І. Кобелянська // Сходознавство. – 2014. – № 68. – С. 48□65. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Skhodoz_2014_68_6.html

Ковальчук Ю. Країнознавство : Корея. Київ, 2011. 350 с

Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Ковалева, В. І. Теремка. — К.: ВЦ «Академія», 2007.

Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1 : Ковалів Ю.І.

Міхал Ґловінський, АлександраОкопень-Славінська, Януш Славінський: Нарис теорії літератури . вид. шостий виправлений.

Охрименко В. Семантичні особливості ономатопеїчної лексики у сучасній корейській мові.

Учасники проектів Вікімедіа. Ономатопея – Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Ономатопея

Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія – Полтава :Довкілля-К., 2006. – 716 с.

Як селянин врятував Чечжу – Корейська казка ⊳ Читати на u-kazky.com.ua. Казки українською.

Chcesz, bytwójdomstałsięinteligentny i zrównoważony? Postawnaterozwiązania. MamaDu.pl.URL: https://mamadu.pl/zdrowie/172769,inteligentny-i-zrownowazony-dom-pompy-ciepla-i-klimatyzatory-lg

Dmytruk V. Typological features of word-formation in computing, the Internet, and programming in the first decade of the XXI century / V. Dmytruk // ВісникЛьвів. нац. ун-ту. –Серія : «Іноземнімови». – Львів :Львів. нац. ун-тім. І. Франка, 2010. – Вип. 17. – С. 16–21

[우리말톺아보기]한국어의우수성.한국일보.URL: https://www.hankookilbo.com/News/Read/201912271055352225

김홍범한국어교육을위한수준별의성어·의태어목록연구(학위논문(석사)-계명대학교대학원 : 한국학과) —페이지, 2008. – P. 23–57.

송알송알싸리잎에은구슬 [권오순의시세계], 2010 – 148 p.

도서출판아이북 [윤석중선생남과함께하는동시여행], 2005 – 185 p.

불당골의뺑튀기소년/ 박상규지음서울: 웅진출판, 1992. – 223 p.

김복순.바보이야기와웃음: 바보의웃음시학. 한국학술정보,2009. 351 p.

9. 이강엽. 바보이야기, 그웃음의참뜻. 서울 : 평민사, 1998. 292 p